

Több európai színhely – legutóbb Osnabrück – után ebben az évben a Pázmány Péter Katolikus Egyetem és a Debreceni Egyetem közös szervezésében került sor a fiatal jogtörténészek találkozóira. A május 22–25. között Budapesten megrendezett német nyelvű fórumra nemcsak Európából (Helsinki-től Varsóig) érkeztek résztvevők, hanem Mexikóból és Japánból is voltak előadók. A konferenciát *Erdő Péter* esztergomi érsek és *Prof. Zlinszky János* nyitotta meg csütörtök délután. A szakmai munka másnap reggel kezdődött a több mint 60 – köztük 4 magyar – résztvevő számára. A fórumon összesen 26 előadás és a hozzá kapcsolódó vita hangzott el, a szokásoknak megfelelően a témák kronologikus sorrendjében. Az első nap délelőttjén a római jog tárgykörébe tartozó kérdéseket érintettek az előadások (pl.: recuperatio, szerződési jog, cirkuszi játékok, Q. M. Scaevola és a jogtudomány), délután került sor a kánonjogi és a középkori témákra (pl.: a jénai törvénytörvény gyakorlata, a 14–15. századi hűbérjog). Május 24-én délelőtt a latin nyelv oktatásának szükségességéről, a 14. századi umbriai büntetőjogról, a latin-amerikai kodifikációról, a fríz nyelv bírósági használatáról, a 19. század végi német magánjogról szoltak az előadók. Délután a 19. századi eljárásjogról, Mittermaier amerikai jogászokkal folytatott levelezéséről, az első világháború előtti biztosítási jogról és a szabadalmi oltalom

A Fialat Jogtörténészek Nemzetközi Találkozója Budapesten

nemzetközivé válásáról hallhattak az érdeklődők. A zárónapon a magyar esküdtszékek, a Habsburg Birodalom neoabszolutizmus kori sajtójoga, a magyar reformkori büntetőjog, a porosz kodifikációs bizottság tevékenysége, valamint a náci uralom alatt elkobzott vagyonok kérdései kerültek napirendre. A konferencia az európai jogi tradíciókról folytatott eszmecserevel zárult. A szervezők törekedtek arra, hogy a különböző országokból érkezett és eltérő szakterületekkel foglalkozó résztvevők egymást és Magyarországot is jobban megismerjék. Ennek érdekében közös vacsorát, esti városnézést, múzeumlátogatást (Terror Háza) és esztergomi kirándulást szerveztek.

(Forum Junger Rechtshistoriker/innen 2003 in Budapest. Das neue Europa und seine Traditionen (ius privatum, ius canonicum, ius publicum) Budapest 22-25. Mai 2003.)

Bató Szilvia

Az Észt Tudós Társaság, az Akadeemia Nord és a Tallini Magyar Intézet szervezésében első ízben került sor az észt és magyar jogtörténészek találkozóira Észtország fővárosában, Tallinban. Az észt–magyar államközi szerződés keretében rendezett konferenciát *Nikicsér László* nagykövet köszöntötte az Észt Tudós Társaság elnöke, *Tiit Rosenberg*, az Akadeemia Nord dékánja, *Peeter Järvelaid* és *Bereczki Urmas*, a Tallini Magyar Intézet igazgatójának társaságában. A konferencia négy szekcióban, négy témaköré szerveződött. A résztvevők előadásokat tartottak és vitát folytattak a nemzetállamok előfeltételeiről és fejlődéséről, a magánjog kodifikációjáról, a büntetőjog és a büntetőeljárás fejlődésének tendenciáiról, és végül a Tartui Egyetem legendás professzorának, *Csekey István*nak életéről és tevékenységéről. A magyar jogtörténészeket: *dr. Homoki-Nagy Mária*, a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának egyetemi docense, *dr. Máthé Gábor*, a Budapesti Közgazdaságtudományi és Államigazgatási Egyetem tanácskezelő főiskolai tanára, a Magyar Jogász Egylet elnöke, *dr. Mezey Barna* tanácskezelő egyetemi tanár, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának dékánja és *Ruszoly József* tanácskezelő egyetemi tanár, a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának professzora képviselte.

A konferencia, miután első volt a maga nemében, főként arra szolgálhatott, hogy a résztvevő tudósok feltárják azokat a lehetőségeket, amelyek az összehason-

I. Észt–magyar jogtörténeti napok

2003. SZEPTEMBER 18–21. – TALLIN

lító jogtörténeti kutatások és elemzések lehetőségét biztosítják: a párhuzamokat, a hasonlóságokat és a jelentős eltéréseket az alkotmányos és jogfejlődésben. A meglehetősen kései állami függetlenség az észt történelemben egyben az alkotmányos tradíciók hiányát is jelenti, ugyanakkor a különféle idegen hatalmak (svéd, lengyelek, oroszok, németek) alatt megszerződött észt társadalom megőrizte és továbbfejlesztette ősi jogát, a paraszti társadalom falutörvényeit; kialakította értelmiségét, mely a mindenkori hatalom és az észt társadalom peremén igyekezett befolyást nyerni a politikai döntésekbe. Körvonalazódott a további kutatások iránya: királyság és köztársaság – hagyomány és modernizáció; szokásjog és paraszti társadalom; állami legitimitáció; 19–20. századi államfejlődés – nemzetállami feltételek; magánjogi és büntetőjogi kodifikáció. A magyar előadók több előadást is tartottak: *Homoki-Nagy Mária* a magyar magánjog kodifikációja a 19. században című témáról értekezett, *Máthé Gábor* a magyar jogállam intézményrendszeréről, valamint az igazságügyi és közigazgatási büntetőjog viszonyáról beszélt, *Mezey Barna* előadása a 19–20. századi büntetőjogfejlődés tendenciáiról szolt, *Ruszoly József* pro-